

An American newspaper, printed in the Windish language, promulgating American ideas and principles to liberty loving Windish race
Published every Friday

Nájvékse i nájbole razsürjene vendzke novine vu Zdrúžseni Drzsélaj, steri vszákí réd vu Ameriki zsvivouci vendov szlisnoszti szlúszí.
Szhája vszákí péték

"ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JANUARY 13, 1922, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA. UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879."

VOL. VII. LEJTNITECSAJ. BETHLEHEM, PA. — PITTSBURGH, PA. — BRIDGEPORT, CONN. SZEPTEMBER 16, 1927. No. 27.

Pörgarov Vôtanya Dúzsoszt

Regisztráciye szlejdnyi dén je szept. 17-ga, v-soboto. — Kandidátov odeberanye szept. 20-ga, v-tork cejli dén.

Esese pár dni i tü bode Primary Election-a dén: zdaj prísesztíni tork, szept. 20-ga, na steroqa vnogo kandidátov z-ne mirovnosztjov esáka i na steroqa vszáki pörgar tüdi more nálezno esakati, ka sto bodejo odebráni kandidátje na rázloesne obesinszke szlúszbe. Vsžakoga pörgara, vsžakoga poreije placsnika more interesejratí, ka sto bodejo tiszti lüdjé, steri do pozváni Bethlehem váras i Northampton, ali Lehigh county ravnati, lokálne právdé rédití, prebiválsztví na vugodnoszt szpunyávatí ono szlúszbo, vu stero so ji pörgarje posztavíli.

Odeberáni bodejo pri etoj príliki varaski tanácsniké, county commissionerje, aldermanje i vnogo drüjgi esesztíni kov. Zdajsnjyi varaski tanácsniké (city councilmanje), batrívno lehko povejmo, ka szo nika nej vrejdni, cílou za south side, gde navékse notriprivedrajoucsi zsvíjéjo. Tou zlehka prevídimo, ka várasa north side tao (sztári Bethlehem) doszta bole vrédi, esisztoqa drzsíjo, esese i vu nájménsi vilícaj tüdi. Tam so streeti navékse z-cementáni, jesztejo kanálske, povouli poszvejto vtd. Ali na našem south side sztráni ka mámo? Grabasztje, zapúsésene vílice, poszvejte szploj na rejtki i dosztrakrát tej neszvejti jo. Ali prí porcije placsníli átomo neplacsújemo menyena eto sztráni, nego esese vees, kak north side-a prebivái, tou zlehka vónájde tiszti, kí sesé, tou nam je povedalo edno pár táksi lüjdi, steri so nej szíromaski delavei, nego bogáti bizniskí lüdjé i na ovom krájí várasa prebívajó.

I zakaj je tou tak? Zató, ka sze pörgarje nebrígajo doszta z-tém, koga odeberéjo za varaskoga tanácsniká, za etoga, áli ovoga esesztíniká, ino tak lehko povejmo, ka sze privandrajoucese lüdsztvo — esi gli szo zse vu velkom raesuni pörgarje — nebríga doszta z-onov szvétoq pörgarszkov dúzsosztjov, ka bi regisztréjrali i voutali, ino naj bi na tákse kandidáte voutali, od steri szí raesunajo, ka do bole zagovárajali nyuvi priložnoszti. Sajnálíva jo tiszto vrejmen, stero z-tém delom potrosíjo i níkáki pa tou právjó, ka je nyim tak vsze edno, stokoli bode city council, ár nyemi ni eden nede pomágo. Kí szí tak míszlí — í bogme doszta jeszte táksi — tiszti sze trno bloudi i rávno za toqa volo prídejo notri vu obesinszke szlúszbe tiszti lüdjé, steri sze nebrígajo potom z-táksímí tühínszke národnosztí pörgaráni, míszlévsí, "ka mo sze brígali z-tejmi tühínsami, vejmi niti ne voutajo." Ino lehko nyim ísztno dámo, zató szo nási streeti nej poprávláni, kmies ni ítd., právjó, ka je tak tüdi dobro za "hanke", naj szamo poreijo placsníka! Zdáj móprlíko drüjgím lüdem na tákse znameníté esesztí. Za varaskie tanácsniké jeszteta dvá táksíva kandidáta, steríva vszáki szlovenec pozna, ár sze od dungi lejt mao z-namí direktíno dotíeseta i na so. side sztráni prebívata, tou szta: W. W. Ueberroth i Dr. D.F. Bachman. Nyidva poznata nase sztálsíse, potrebjesíne i lehko sze zavü-

pamo na tejava dugo i poprejkno poznáníva esloveka, ka esí dobíta ono eseszt, bodeta zagovárajala nase szlisnoszti.

Ove drüjge esesztí szo zse na nász gledoucs nej natelko znameníte, kak bole za tiszte kandidáte, steri bi rádí doubíli dobro eseszt. Na príliko County Commissionerje, Dist. Attorney Sheriff, County Treasurer, ítd. szo táksi esesztíniké, z-sterímí mí málo dela mámo i rejtko sze dotíesemo zsnjímí, esí gli znameníte eseszt szpunyávjó. I med tejmi szo kandidátje vszi táksi lüdjé, ka od toqa ednoga nemremo vees esakati, kak od ovoga drüjgoga, ár szo navékse nepoznáni med nami.

Ali velke znamenítosztí je 5-ga warda aldermanszka eseszt, ár tü jeszte doszta kandidátov i more szí premíszlíti vszáki pörgar, ka na steroqa naj vouta. Ne voutajmo na tákse lüjdi, steri szo nej prípravní, nej vrejdni na tou eseszt. Nesese mo níkoga nadígávatí, ka na koga naj vouta, ár mí nesztojímó vu szlúszbí ni ednoga pártá ali kandidáta, nego mí tak míszlímo, ka nasi eszejoucsi dobro znájó, ka steri kandidát je nájbole vrejden podpéranja, od steroqa níkse bozsníje nemre povedatí, kí je míroven, razmetí i postení delavszkí eslovek i nema té návade, ka bi szvoje proutne kandidáte ospotáváo, z-lazsmí proutí nyim agítérjo, nego mírovno gléda naprej i esáka brezí rejesi, naj prevrzsejo pörgarje. Csi zgübi, te sze tüdi vmirí i zahválén bode onim, steri szo nanyéga voutali, esí gvína, te szmo pa lehko gvísní, ka nase podpéranje za velko prestíma i neosztáne dúzsén. Ali nísterní, esí gvínajó, te nyim nemo mögí do gláve szégnótí, ár szo sze doszegamáo zse tüdi nádúvái i na víszkí drzsálí glavou, esí pa zgübjó, te do nász rávno tak döjglédali i sínfali, kak vszígídár, ali mí sze z-tém nemo brígali, ár níksega vezálíseca nemamo zsnjímí!

Sto je esese nej regisztrejro, naj nepozábí vútro, szept. 17, naj ide regisztrejrat, szept. 20-ga, v-tork, pa naj vszáki pörgar ide voutat!

Eden brez pára velke mére Brátvení Píkník bode obrdzsáváni zdaj v-nedelo, szepetembra 18-ga vu Lincoln Parkí, steroqa Vogrszkoga Delavszkoga Douma vodíte sztví prírdí z-bratovszkímí drústvamí i organizáciámí vküpnó. Bode doszta féle komedíje, spíle i povídnoga razveszeljáványa. Táksi lejpí i veszéli mulatság bode tou, kaksega je esese Uncle Sam nej vídó! Kí sze sesé veszéli esútítí, dobre voutle tá szpuníto edno proutí konceí polejtja íducsno nedelo, tiszti naj tao vzeme na tom brátvenom píkníkí. Igrála de Friedman Willy-a duplíska velka héréna banda. Tíketa cejna po persóuni 40 centov. Za vszáke féle dobro jejsztvíno i píjacso je poszkrbleno.

KÉDNISKA KRÓNÍKA

ZDAJ ZSE OD VECS I VECS SZTRÁNI

naglasíjéjo, ka bi dotíesni faktorje níka j mögí vesínítí proutí onoj nevarnoj lejtánya besznoucsi, sterá je vu zádnyí mejszecaj natelko vu dívat prísíla. Razmíjo pod tém ono lejtánye, stero sze z-esíszta za rekláma voló z-gájá i stero pívdájénja vrejdnosztí trno málo, ali pa níka nema.

Vu zádnyí kédnaj sze je vnougo aeroplánov zgübiló na mourjí. Nájbole je honoluluskoga letécséga derby-a sztrásna zgüba povrnoula pazko na tou betezsasztó sztávo. Z-péttreszeteí jezéro dolláramí obdávávu lejtejnje, stero bi vu nájbuogsem prípetej szamo \$25,000 znamenívalo ednomí betajoucsémí, je vszevküper 10 avíátorom vu szítek kostálo.

Z-pejnezním esalívanóm zmejsáni avíátorje szo cílou nepríprávlénó sztouplílí vó na letécsé betánye, szamo naj lí neosztánejo vó z-borejnja. Z-táksímí masínámí szo vzéli tao vu borejnjí, steri szo za vsze bílí dobri, szamo na tou prejk mourzsko lejtejnje nej.

CSI SZÍ STOJ SZAMOV MORSZTVA

tou príliko zvoli, nísece níksega vözgucsányá nemre metí proutí tomí, álí neszmí sze dopúsztítí, ka bi z-obdárívanóm napelávái lüdsztvo vu szamovmorsztvo. I té beteg je nevarno zgrablíví. Od honoluluske tragédíje mao sze je zse blízí za pou tucata letécsí masínov zgübiló na mourjí, persze z-poutníkámí vréd, steri jí je vees, kak dvakrát telko.

Níksega nászhája nevídimóv-tóm bejsznóm lejtányí, stero bi lehko vu praktíszkom zsvívoztítí, ka bi z-obdárívanóm napelávái lüdsztvo vu szamovmorsztvo. I té beteg je nevarno zgrablíví. Od honoluluske tragédíje mao sze je zse blízí za pou tucata letécsí masínov zgübiló na mourjí, persze z-poutníkámí vréd, steri jí je vees, kak dvakrát telko.

I kakda je prva tánoszt mínoula, kak sze kázse, bole na omourní szí zácsajo prebízílavátí. Zácsajo realízéjratí, ka szo té prejk oceána valón lejtányá bole z-církuszímí akrobátísním kázánóm vu rodbínsztví, kak pa z-omourním naprejéjdéjnyóm.

I eto pout bole na omournó delo polozsízo glávno tezsávo. Rávno té düh zácsa obládatí prínasz tüdít med onímí, stero nemre zmoutítí eden-eden oceánkszoga prejk príletejnja bravur. Tej térgyjajo, naj právdá regulejra tákse fajte lejtánye i vszáko poszkucsénye more temelno preglédánye, vízítejranje prehítítí. Tákse zravnanje bi znábídtí presztavílo lejtányá besznoucsi i tou gordánye bi za omournó znanoszt djáli meszto akrobátícsnoga kázanya.

POLEJTNA VAKÁCIA SZE JE SZKONCSALA

i prezident sze nazáj prízelo vu Bejlo Hízso, stero szo v-tóm letí renovejralí, predelávái, steroqa dela sztróski víse pou míllío dollárov zadenejo vó. Konecsímár zdaj je konec grátó onój komedíjí, stera je prezídentá í nyegovo zseno okouli vzéla med vakácíjov. Nenájde mo níksega zroka álí vözgucsa

nya proutí tomí, ka od esásza do esásza ínfomejrajó országa prebíválsztvo od toqa, ka ka dela nas prezídent, álí da pa ka szo letosz esíníli — gvísnó nej z-lübéznosztí — pazlíví novín-ríporterje; tiszto je zse preszégno vszákó mero.

Índásnye Ausztaría-Vogrszke monarhíje zmózsén caszar i krao, I. Ferenc József je tüdi meo návado vszákó leto na vakácíjo ídtí na pár kédnov. Álí od toqa dogotka szo nájbole lojálne novíne tüdi szamo vu dvá-trí redáj z-málícskímí líterámí med drüjgímí glászámí telko szpízszale, ka je krao z-Schönbrunna odísao te pa te na pár kédnov trpécsí polejtní poscsenek vu Íschl. I rávno szamo telko szo szpízszale, gda je nazáj priso. Vees níka nej. Szamo telko je brígalo eszejoucsé i novíne szo vees tüdi nej píszále. Álí vu Ameríkí, vu etóm demokrátískom országi, kakse díke í hozsánné popejvájo od dnéva do dnéva vu vszák: novína od prezídentá, od tisztoqa eslovekí zaisztíno lehko medlouvnó gráta. Ka kaksí cíou tou ná, oní dobro znájó.

CSI GLIH, KA JESZENSZKI SZEZON

zse na prágí sztojí, nevzemo na pamét níkseféle esrsztvosztí vu waslíngtonszkóq polítíkí. Kábínetskí míniszterje szo esese nej dáli znamejnja tomí, ka zsvíjéjo, zvon Mr. Kelloga, kí je na nájzádnyem kongreszúsí bukno í zdaj ártíkuluse píse pouleg toqa, ka sze z-Panamov naj kontraktus vzézsé.

Poszláncí, szenátorje, governorje zmrszíjo vszáki kámen na tou gledoucs, ka naj prísesztíni kongreszús vrle széde vküper, álí tak sze vídí, ka tou nyuvo vrsenejnye baka sztrlí. Coolidge je nej nagíben kongreszús na hránejsí termínus vküper zvátí, vu steróm nájprezjeszte níksa logíka, ár prerazmímo, ka zdaj vakácíje velke trüde szí sesé vöpoesínoutí.

Záman szpózna notrí Couzens, míchíganszkí szenátor, ka kongreszús szramotno málo dela odprávlá í nej szo vrejd ní one plácsé (10,000 dollárov) stero vlecséjo, omourní i dela zselejejnje polítíkúsov rejes nesesejo poszlühnotí. Nej zató, tak da bi nej meo níksega dela odprávlátí kongreszús, nego zató, ka med ránéjsí kongreszúsús térgyajoucsímí jesztejo vu porednom raesuní, steri ne szlí síjo k-lojálím Coolidge-óvímí verníkímí.

NA PREZIDENT-KANDIDÁTE GLEDOUCS JE ESCSE

ítak nej mögoucsé gvínsnoga sztálnoga znatí i szamo na nesztální sepeesejo vu polítícsnó krougaj. Polítíkúske sze zglíjajo zse v-tóm, ka Coolidge-óvo dvoujeqa razmejnja vözglásenye odvítvet znameníje í vu tom razlozsényí sze dá vídí Wall Streeta rouka tüdi. Wall Street je bío tiszti, steri je pomágáo razlozsítí Coolidge-óvo vözglásenye, z-reesjouv odtécszo nyemí vódtálí pout.

Vu raesun prísívsí kandidát je sze esese zdaj vkraj drzsíjo od vszákoga táksega sztopájá, z-steroga bí sze tou lehko szoummílo, ka nyuvo szrdéj jí proutí Bejlojí Hízsi vlecsé í tou

(Dale na 2-gom sztráni)

Võtajte na Bethlehem-szkoga csloveka v-tork, naj nas váras zasztópa

CHARLES F. SCHWARTZ BETHLEHEM, PA.

Bethlehemszkí demokrátje, kí szo eto leto, regisztréralí íno szo prízspodobní voutatí na zdájnyem predódeberányí prísesztén tork, naj vu szebí odloucsíjo ka do sli voutat í naj odeberéjo Bethlehemskoga esloveka na demokrátískóq tíkétí za County Commissionerško eseszt.

Tou je edna znameníta eseszt vu county-í í esí de Charles F. Schwartz nóminejraní prísesztén tork, tak tou zse zagvúsa etómí várasí meszto na demokrátískóq tíkétí na novemberzkóm odeberányí. Neszmímo pozábítí tou, ka szo zse vu júzsno-zhódnóm krájí etoga countyja tak vsze mögoucsé vesíníli, naj ete váras nede szstoupaní na county boardí, esí gli, ka je ete váras te nájvéksí vu countyjí.

Charles F. Schwartz, kandidát za county Commissioner na Demokrátískóq tíkétí je Bethlehemskí eslovek. On je zse vees kak tréztétí lejt kontraktór í rávno zatoga volo vsze zná, ka je potrebno znatí ednomí County Commissionerí, ár tej vszáki dén z-táksím májo delo.

Mr. Schwartz de dober szstoupaník delavszkoga lüdsztva. On vörje vu sparavnosztí í rávno zatoga volo de tüdi spároq porcíjeplacsnívájoucsí pejneze, stero pa county potrosí, za tiszti vszáki potrosení dollár sesé puño vrejdnoszt dobítí, rávno tak, kak je vu trzství álí vu fábríkí zselnd. Delavszkí vodítelje í tüdi delavei nyeqa trno podpérajó, ár vu trézsztí lejtaj szo prínyem delavei nígdár nej delo tam povrglí za plácsé volo, ár je on vszígídár delaveov dober príjáteo í dobrocsíníte bío.

Ídte na zdájnye predódeberánye prísesztén tork íno zaméka jte na vasem ballótí Charles F. Schwartz ímé té voutom de znamenívo edno vouto za Bethlehemszkoga szstoupaníka na county boardí sfero je etómí várasí trno potrebno.

Vrág vu Strand Teáteri

Szept. 16-ga, szamo eden vescsér, lejpí kéj p bode spílaní. Té kéj je z-héresné vogrszke dráme bío zdelaní íno je trno lejpí. John Gilbert te nájvéksí ameríkanszkí kústlar í Greta Garbo eürope nájprednyejsa kústlaréca spílatá vu glávni táalj. Szkoron je neverjétno ka te "Vrág", edna poszbebsícsna esalárna zsenszka persóna, kelko nevoule í szaloszti lehko vesíní. Ete brez pára kéj morete poglednotí, ár nacsí nede vörvái, ka bi edna táksa lejpa zsenszka zszvojo zvodjávanszko zmózsénosztjov, z-ednoga fájnszokoga esloveka vmorca, z-príjátelev-

Bethlehemszka komiszia porácsa 8 centov za street káre vozsnjou

Nej dávnó pred etím je pét bethlehemszkí lüjdi za komíszíjo bílou odebráno od Mayor Yeagle-na, stero komíszíje gordánye je tou bílou, ka naj vöposzlejdí lekterícsné street kár vozsnjé násztaje. Tá komíszíja je zdaj preímíoucsí keden vesetrek szvoje glascnýé pred váraske tanácsníke dála í z edním notrí zglászila, ka porácsa vozsnjé pozdígénye, kaktí od szeden centov na oszen centov. Tou je komíszíja prej zátó vesíníla, ár bole réálné street kár vozsnje bodejo poetomtoga med Bethlehem í Allentownom. Álí ka je esese bole znameníte od toqa je tou, ka street kár kompaníje nede dúzsna streeta poprávlátí tam gde nyéne zseleznepotí jesztejo álí pa gde de je esese znouvcícs delala, vu prísesztíni tréj lejtaj. Té noví glász sze je nej z-trno velkov zadovólnosztjov najso med Bethlehemszkímí prebíválcámí. Té komíszíje kotríge szo bílí Francis Dykes, H. A. R. Dietrich, W. J. Heller, H. J. Meyers í Dr. N. M. Emery.

Nej je znatí ka do pravlí Bethlehemskí prebívái k-tómí delí, álí telko je gvísnó vello nezadovolnoszt zrokúje tou esínejnye.

VSZÁKI PÖRGAR NAJ REGISZTREJRA

Vszákí pörgar naj za dúzsoszt drzsí zsvítetí zszvojím pörgarszkím jusom. Vszákí naj vouta! Vouta pa szamo tiszti lehko, steri regisztrejra, zató naj nísece nezámúdí regisztrejratí í county tax plácsatí pred regisztrácíjov, prí sterój prílikí more pokázatí reszít, ka je plácsáo county tax.

Regíztráciye szlejdnyí dén je vútro, szept. 17-ga.

Vszákí naj na tisztoqa pártá balotí regisztrejra, na steroqa pártá kandidáta zselej voutatí. Na príliko, esí na demokrátícské kandidáte (za councilmana, aldermana, constablera ítd.) escsémo voutatí prí prvóm odeberányí, te neszmímo na drüjgoga pártá ballótí regisztrejratí, ár esí na republíkanskoga regisztrejralí í na demokrátícskoga kandidáta voutatí, tak tiszti voutómje nevalájo.

Nági je plészo na streeti

Eden moskí je popolnoma nági plészáo pred new yorskoga máyora prebíválcísom.

Z-New Yorka glászíjo: — John McGrath rad plése. Proutí tomí persze nísece nemre metí níksega vözgucsányá. Álí esí stój nági plése pred Walker pörgarmestra doumóm, tiszto je zse ober návade esínejnye.

I John McGrath je nági plészáo. Gda ga je polícaj pítao, ka gde má gvant, John McGrath je etak odgovo-ro: — Well, kunszt je szamo te práví, esí je tak szkrtí, nego je nági.

Áli da je pa polícaj nej esztétísz, tak ga je pa dolízadzšáo. Álí meszto temlíce szo ga vu spítáo odpelatí.

pa nepríjátelev vesíníla. Szamo sorsa nevasákano zmejszt sztopejnje je zancísilo té esalárne zsenszke nadalno porúsáványe.

AMERIKANSZKI Szlovencův Glasz

AMERICAN WINDISH VOICE

SZHAJA VSZAKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY

Editor Alex Kardos, reditel

Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.
512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.
Telephone 2940

NAPREJPLACSILA CEJNA: SUBSCRIPTION-RATES:
Na cejlc leto ..... \$2.00 For one year \$2.00
V Jugoslávijo ..... \$3.00 For Jugoslavia \$3.00

Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879.

Biblije vcsenyé vu soláj

West Virginia drszéle Legislatúra je nej dávno právde porácsanye szprejéla, po sterom bi vu drszélszki soláj biblije vcsenyé ducsoszt bíla. Tou porácsanye vu krátom pred szenátus pride, gde po zdajšny znamejnaja túdi za dobro szpoznajo tiszto.

Po juzsni i záhodni drszél právdédávco szpráviscsaj vu zádny lejtaj prineseni od kmicsnejši bole kmicsni právdaj —sze nemremo tmo csüdívati na porodjeny té právde. Doszta bole szmeja vrejdné právde szo prineszli zse od té juzsni drszél právdédávci, ka je naprejidejny, po nyuvom stímányi ultramodersztvo i prouti tomí morejio szvoje ponizne pörgare “obrániti”.

Ali do eti mao prinesene právde niti edna nemre prineszti za szebom tákse tezsávne naszledűvanya, kakda tou právdeporácsanye prineszť, csi je szprímlejo.

Biblije vcsenyé vu tom pripetfej vu naszprótnoszt pride z-amerikanszkoj konstitucijov, stera drszéle od vereszpráviscsa za neodviseno povej vó.

Soléo od cérkevnoja kontrolejrnanya i zapovedávanya valon vódszlobodítev i popolnoma vu obcsinszkoja vcsenyé szlűszbo valon posztavítev je bio cio amerikanszke konstitucije sztoritelom, stero szo szamo tak stímali dozszénoti, csi drszéle i vereszpráviscsa razluczšio edno od te drűjge. Vadlűvászke szvaje i doszta drűjge neprijétoszt, kulturo, oznávlanje i vcsenyé zadrzsávajouese zroke szo prepravile vó amerikanszke brezvadlűvászke drszélszke soule, na stero szo pravicsno nevoceséni tiszti europzski országje, gde szo soule esese i dnesz itak vu vereszpráviscsov rokaj. Gde szo pa verszke soule, tam vszigidár hecajo, draszťio prouti drűgomi vadlűványi i vszákí jedíni szamo szvoje vero drszí za pravicsno i zvelicsano, drűjgo pa dojgléda i tou nevoló, lehko povejmo hűdobnoszt, notri vcepíjo, vkoreníjo vu deco i z-toga szhája nemirovoszt med rázlocsnimi verami.

Ono povídno, prelejpo örocsíno ceséjo zdej na kokco djáti vu West Virginiji, gda brsznovsi vu amerikanszko konstitucíjo, vadlűványe ceséjo prineszti notri vu soulo, za tákse cíle, steri nika dobroja neprineszťio, nego pokrepsávao da sze tiszti sereg, steri odűrűványe, nemirovoszt razszűrűva, kak példo denemo ku-klux-klaní.

Tou je szploj gvűsno, ka biblije vcsenyé vu soláj bi na szvajűvanye, vadlűvászke zmeslinge pripelalo. Amerikanszki drszélszki soléo vucsenicke vszákéfele vadlűványe zasztoupajo. No zdaj zse nej trbej keoj doszta vreednoszti, ka bi eden baptistkí sztaris protestejrao prouti tomí, ka bi nyegovo dejte na katholicsanzske biblije estenyé priszljiváli. Rávno tak bi protestálivao katholicsanzskí sztaris, csi bi nyegovo dejte tiszto biblijo moglo esteti, stero baptistje núcajo. Methodist bi páli tou nebi scseo, ka bi vu drszélszki soláj nyegovo deco na ono vadlűványe vcsíli, ka je jedíno presbiteriánuska vera ta prvá i zvelicsana. I tak nadale. Jeszťio esese drűga vadlűványa túdi i szkron vszáká nacsi razlázsa biblijo.

Ino tej ovi zselejnje nebi vzéli vu znánye ? Priszljenoszt bi vpelali notri vu solé túdi, kákda szo z-prohibicijov odrasceni lűjdi szloboscsino djáli vu járem ?

Z-tém zrokom argumentálivajo toga porácsanya apostolje, ka biblije estenyé vu soláj pobozsno atmosféro szťvorí, stero de na vucsenike szamo blagoszlovno.

Brezi vszákoga razlozsanya i razprávlanya seséjo datí biblijo z-vucseníkami esteti. Ono biblijo, stero razlozsanyi szo sze vadlűvászki znánci esese niti do dnesz nej zglíjali, stero vu rázlocsno formo razlozši katholicsánec, kalavin, zsidov, baptist i vszi drűjgi. Vu steroj jeszťio táli steri sze tak lehko razlozšio, kákda docsíesen scsé. I tej krátke pámeti právdédávci priácsákajo od decé, ka naj biblijo brezi vszákoga razlozsanya zarazmíje, ka naj nedávajo gori pitánya k-vucsiteli.

Deteta vu naturi jeszťio tou, ka je nálezsno. Vsze sesé znati. No zdaj bi pa pred vucsitelom dvej prouti szťalé odprejte. Ali tou povedati vucsíniki, ka nevej na pitánye odgovoriti, ali bi pa razlozšo tiszto, kak on vörje. Vu prvom pripetfej bi vucseník zgbú vu szvojega vucsítela polozsno vűpazen, ár bi vido, ka on túdi nevej vsze. Vu drűjgom pripetfej bi pa naszledűvalo tiszto, stero szmo zse odzgoraj povedali, nájmre tou, ka bi sze rázlocsnéfele vadlűványe vucsenicke vu táksem razmejnyí vcsíli biblijo, vu kak-

KÉDNISKA KRÓNICA

(Dale od 1-ga szťrána.)

mi zadrzsávanyi razlozsanya je tou, ka obrpvim mprejo kapitalismusa notriprivoljenye pridobiti.

Tou je gvűsno, ka sze nena- mejri niti eden cslovek, steri nebi scseo szprejťi kandidáci- je, csi nanyega szpádne tá zscsa pri odebéranyi. Stokoli naj bođe te vöprebráni, z-dobroute vzeme na szébe tiszťe “bremeni”, stere prezidentska eseszt za szebom prineszť, kákda je tiszťoga hípa Coolidge csinio, ka sze je pod velkimi bremenami szamo 25 fiuntov podkrmno, od steri mao prezidentsko eseszt szpynyáva.

NAVADNO JESZÉNSZKO ZBOUGSANYE

sze nemre poszkűsziti vu induszťrijszkom zszvlejnij. Ocelna induszťria, stera je navadno zbougsanya mertűk bíla vrsztvenim nászťajom, vszevkűper számo dvá percenta pozdignenya zná vöpokázati i nemremo sze jáko troustati, ka bi sze aktivnoszt pozdignola.

Istzinszki oumoren kapitális, steri bi mogoucsi bio malo escsztvoszti poszouditi induszťrijszkom zszvlejnij, zse szmogorno odvřné od novejsega businessa i nesese dugšega doli tekája vlozšbe doprineszti. Zselezniske kompanije, stere szo vu tekoucem leti rekordne summe zaszlűzšile, sze túdi nepasesíjo z-dolidávanyom szvojí orderov i od zeselni vlozšb szamo te nájbóle potrejbne resűjejo.

Kak sze kázse, oumorene firme szí esese na bole hűjše nászťaje raesunajo, kak poprejtko mízšlįio i pejnjeze szí vu gvűsna mejszta polozšio.

NEJ JE JAKO TRNO VU DOBROM SZTANI

automobilszka induszťria túdi, gde sze na glaszní notri- zglášeno jeszénszko zbougsanye nikak nesese szkázati. Z-automobilami zaszipaní ország je zse doszégno potrebűvanya szpodobnoszti ono mejo, prejk stere je zse nej mogouese íditi i tá szťáva de sze esese bole pohűjšávala, gda do automobilszke fabrike priszljivene na desztűjezere nazáj vzėti na porgo odáne masíne.

Z-intereszějranjom esákajo vszepovszédi nouvi Ford auto, steri de zacsnyenomí bojűványi eden novejsi dogotek znameńvao. Ovi drűjgi automobilje túdi popolnoma krédi szťio jįjo na boj i eto pouť je esese nej znati, ka sto oszťáne vise vu tom bojűvanyi. Csi nouvi Ford automobil nezadovolí vó k-nyemi prikapesno vűpazen i zselejnje, ino nedá nouvoga kűpűvanya impetus, te sze zgdí ono pripetjé túdi, ka sze z- esűdnov náglosztovj goriposzťavleni Fordovoga imányá vrszáj vkűper porűsi.

Henry Ford je vu vszákom táli prišo do onoga punkta, gde eden nájménsi bozsen szťopáj lehko porűsi cejlo zidíno. Ford je vesíno té nevaren szťopáj i vadlűjmo notri, zadoszta vu bozsnom hípi.

sem razmejnyí vucsitel vörje. Steri je pa lehko baptist, medhodszt, katholicsánec, lutherán, ali zsidov.

Tak bi pa te vu drszélszki soláj biblije estenyé szamo vadlűványá prilozsnoszt nej prineszťio naprej, nego bi ná visesnye i zopszťonszko szvajűvanye i nevoule pripelalo. Szamo vadlűvászke netrpűvoszti vernicke, prouti personszkoj szloboscsiní vdérájoucsi kmicsni fanatikuske, kulture, naprejidejnja i prerazmejnya protivnicke zsele- jo toga právde-porácsanya na právdenszko moucs pozdignenye.

Naj nihájio deteta vadlűvászko oznávlanje vu církvéo i szťaríšov rokáj, ár je tam doszta bole pripravno i presztvloscsenya delo je vu k-coj razmevši lűjdi roké polozsno.

STRAND

(Pred etim “Diana”)
BETHLEHEM, PA.

Lepon predelani Mozi

Spila veesér od 7. i 9. vöre

KÉDNISKI PROGRAM

Szoboto Szept. 17-ga

HOOT GIBSON

“TEXASKI JUNÁK”

“Zgbűleni millioni”

Popoldnéví decinszko borejn- nye z-trejmi pejnezni dári

Szrejdjo Szept. 21-ga.

“Lűbnosztí Támnoszt”

Pétek Szept. 23-ga

Pá eden importejraní kejű z-Erope

“PÁRISKI KOKET”

DAVIS MINISZTER OD NEZSELNI PRIVAN- DRAROV

Sterim tűhincom sze nevídi Amerika i nemrejo postűvati ete ország, tiszťi naj odhájajo odetec.

Providence, R. I., szept. 13. — Pred National Encampment of the Veterans of Foreign Wars iména organizációjv sze je zglášzo dnesz Milburn R. Gregory, ki je z-Reno, Nevada várasa valon i szűgurno je protestejrao prouti onomí potváj- janyi, ka bi on presztavo var- dejvanye vu gvűsní pörgarizáci- cionszki svindlaraj vu záhodní drszélaj.

Davis dela poszlov miniszter je vözglášzo, ka je pörgarizáci- onszke centrumé vszigidár opomí- no, ka naj z-nájvéksov dűs- novejszťioj szpynyávajo szvo- je ducsosztí.

Tou je túdi pravo, ka do ozszegamao esese z-véksov szű- gurnosztjov kontrolejrali tiszte tűhince, steri v-ország prídejo i tú pörgarje seséjo posz- táti.

— Steri ete ország nelűbijo ino ga nepostűjejo, tiszťi naj odhájajo, odetec tak hitro, kak hitro li morejo — je pravo med veesím Davis miniszter.

Od koj je héresen Chicago váras?

Chicago je od doszta vszega héresen bio doszegamao túdi. Héresen je bio od szvojí bandit- ov, od poszebnoga pravice- obszlűzšávanya, od politikusov i esese od doszta drűgoga... Ali od dobroja malo. Zdej je je pa konstatejrao Laird prof- ezor, ka je nájbóle sűmécši, velkoga ropászanya váras na szvejtí Chicago. Jeszťio edna sűmejnje mérjenya náprava, stere z-pomocsjov je vözbro- do té szpomínani profezor, ka je té neszmerni szťvetszki váras nájbóle sűmécši na cejlom szvejtí.

Vó je pokazano, ka sűmejn- nye jáko burkajoucsi nászlad

má na csloveese zszívce i vu pejnznój vreednoszti sze túdi lehko vözracšuna, ka kelko kosta sűmejnje ednomi velko- mí várasí na leto. Vó je poká- zano, ka Londóni 5 millio dol- lárov kosta sűmejnje na edno leto. Kelko pa te more kostati vu Chicagi ? Telko je gvűsno, ka doszta vecs, kak na szvejtí vu steromkoli drűgom várasí.

Chicago je mládi, vrejłoga zšíťka váras, gde vsze z-velkov lárnov i ropászanyom rédijo.

SZTAREJŠI MOSKI,

ki rédnoga dela nema, ali sze je fabrike napolo: za priméren szťrosek i losztójno plácsó szťálno delo dobí na farmi. Glásziti sze do szept. 20-ga pod No. 626 Evans Street po zve- cserkaj od 3 do 6 vöre.

Goszp. Anton Wolst

DEMOKRÁTSKI KANDIDÁT ZA ALDERMANA

Brezi premislávanya more na nyíj voutati vszákí pörgar. Zátó szo na prvom meszťi med vszejmí Alderman-kandidátami, ár je sors túdi ton zname- nűvao, tou je bilou prszta kázanye, ka ná nyí mo- remo datí voutom.

Nemre povedati nisese, ka je nej najšo Anton Wolsta imé, ár tiszťo niti iszťati nej trbej nikomí ár je tam na prvom meszťi. Ali nej trbej iszťati, ár iszťakouese túdi nebi mogli nájdťi od goszpón Anton Wolsta bole pripravnoga cslove- ka vu 5-om wardi za Alder- mama. Oni májo po vövidejnijí nájűes vűpazni na tou, ka vu odebéranyi gvínajo. Zse naprej

esűjemo na odebéranya dén, szept. 20-ga, gda voutome precsťejo, ka de vszákí etak kricsao:

“Zszívio Anton Wolst, 5-ga Warda Alderman!”

Sto má voutajoueso pravico, tiszťi naj na nyí vouta, ali prvé trbej regiszťrejraťi. Regiszťrácii je dén je szept. 17-ga, vgőjdo 7—9, predpoudnévom 11—2 i veesér od 4-te do 10-te vöre. Ali ne regisz- trejraťte szamo, nego szťálno voutajte túdi. Nebode zsmetno delo gorínájťi nyuvo imé, gda Aldermanszki napiszek poglédnete, med oszmimí kandidátami je goszpón Anton Wolsta imé nájprvo:

FIFTH WARD BETHLEHEM, PA.
ALDERMAN

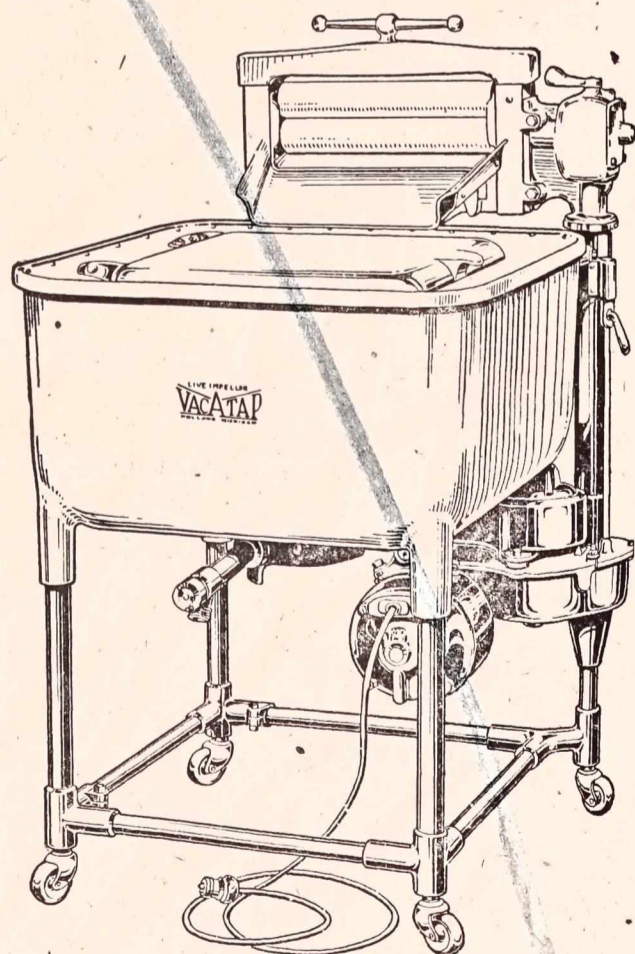
1	Anton Wolst	X
---	-------------	---

ODEBÉRANYA DÉN SZEPT. 20.

PERITE EDEN KEDEN KSENKI!

VAC-A-TAP

Nej trbej Olaj núcati Nega remenov

ZADOVOLNOST JE GARANTÉRANA

Odávamo je na lehko doliplacsűvanye

Thomas B. Briody, Jr.

324 TAYLOR STREET, BETHLEHEM, PA.
Phone 591

VOUTAJTE NA
Dr. D. F. Bachman-a

ZA
VÁRASKOGA TANACSNIKA
(CITY COUNCIL)

ZDAJ V-TORK SZEPTEMBRA 20-GA

Rodjeni vu Northampton County-i, solé je eti szpynyávo, za vucitela sze je návoso vu Keystone State Normal School-i, potisztom je trí lejta kak vucitel vesio vu soláj. 1912 je Post Graduate School of the U. of P. vu Philadelphiji opravo i od tiszti mao je vrácsiteo.

Coroner je bio od 1916—1920 vu Northampton County-i.

Szlovenskoga drüstva doktor je bio od 1912 do 1921-ga.

Sziromaskomi lüdsztvi je vszigidár na pomoues bio.

DAJTE VAS VOUTOM NANYEGA

Zavüpavnicke

“Amerikanski Szlovenco
Glász” Reditelsztvo, szpostenyom naznánye dá estejocsim, ka, ki szí te szlovenszke novine sesé zapovedati, naj szi je szamo pri nasi “Zavüpavnikaj” zapovej i naprej pláca. Ali ki bi je Zavüpavnikom nej mogocsi bio plácsati, on naj nám notri posle vu Reditelsztvo.

Opominamo nase szlovenco, naj vszigidár proszijo odpiszek (nyugto) od onoga steromi za té szlovenszke novine plácsate i poglednite esi na tisztom odpiszki steroga dobite bode tej novin imé: “Amerikanski Szlovenco Glász”. Csi bi pa na tom odpiszki toga iména nej bilo, tak te odnász novin tüdi nemrete csakati, ár mi tákse vu znánye nevzémemo, stero mi niti naznánye nedobimo. Mi szamo onim poslemo novine i nyim nyigovo plácesano sumo vu réd zememo, ki do meli tákse odpiszke pokazati, steri szo od Amerikanski Szlovenco, Glász novin szhájajocsi.

Amerikanski Szlovenco Glász novin Zavüpavnikov iména:

Bethlehem, Pa.

Gergár Péter
Kutos István

Pittsburgh, Pa.

Markos István

Bridgeport, Conn.

Anthony Tivadar
456 Kingshighway
Newark, N. J.
Pocsics István

Allentown, Pa.

Kozell József
521 Jute Street
New Brunswick, N. J.
Josephi Doncesecz
254 Hamilton Street

Palmerton, Pa.

Doncesecz Jozsef

Elizabeth, N. J.

John Mihálich
352 Porth Ave.

Chicago, Ill.

Mike Novák
1913 W. 13th Street
Balazsic Mihály

Steelton, Pa.

Stephen Grábar
540 So. 4th Street

Cleveland, Ohio.

Mr. Anton Chrnko
4520 Finn Avenue

Posteni szlovenec nede csteo ksenki novin, nego naprejpláca na nyé. Ali csi ji nescse plácsati, naj je nevzeme prej.

FRÁSZ PÉTER
pöprejtko poznáni szlovenec vász vöobszlüzi, gda pridete

NOLAN-CONCILIO ZSELEZNO BAOTO

Trzsi vszefelé lagve, prese. mlíne za grozdje mleti itd. Z-sztároga krája motike itd.

— Primejra Cejna —

NOLAN-CONCILIO ZSELEZNOJ BAOTI
232 East Third Street
Bethlehem, Pa.

SZTÁROGA SZLÜZSBENIKA SORS

Dober politikus szi vszigidárere glavou na káksem dugoványí, dober politikus vszigidár raesuna z-prísesztosztjov i neodlása spekuláicje na slejdnyo minuto i v-Ameriki zaisztino nega bozsnoaga politikusa: vszáki za nájbogusega drzsi szamoga szebé. I zádní kédnov dógotki szo zaisztino dáli zadoszta materiála nasim vrlim politikusom, naj szi terejo glavou.

Nej je zadoszta, ka tej sziorámeke szí na tom morejo doszta premislávti, ka sto naj bode nouvi prezident, koga naj kandidatejrajo na Coolidgeovo meszto za prezident-kandídáta, poszebno zrokiuje onoga pítanya raznosenye: ka bode z-nevolnim Mucsécsim Cal-om, esi sze szkonca nyegov “job”, esi szloboud povej Bejle Hizse gousztolübnim sztenám ?

Nej je nouvi problem tou, na sterom szi zdaj glavé terejo republikánskoga pártá prejdní lidjé. Pri vszákom prezidenta odeberanyi sze naprej posztávi tou velko pítanye: ka naj esini, k-komi naj zacsne odhájjajocsi prezident, kí je bár premíno Zdrúzseni Drzsél “exekutivni faktor” bidti, ali nevtajeno, ka ga gvúsne mére postenyé dosztája, konesimár telko, kelko vszákomí sztáromí lápei vöodi, gda po dugi lejt vörnó szlüzsbí odíde od szvojege vértá.

Amerikanszko lüdsztvo, amerikanski kongreszus sze je do szegamao nej doszta brigao z-vöobszlüzenimi sztárimí lápcami: na sors je zavüpajo, naj esinjó, ka sze nyim dobro vídi. Z-práznmí rokámi, z-práznov turbov písztij na pout szvoje sztáre szlüzsbénike

szvejtá nájbogatejsi i nájbole zmozsen ország: Zdrúzsene Drzséle.

Z-odhájjanyom Coolidge prezidenta prikapeseno zse szpomínajo, ka prezident edne new yorske fiskáliske firme bode kotriga, ali ka ga Amherst univerzítét za predszenika odeberé, ali ka na pokojnoga Gary-a meszto príde pri United States Steel-i, ali ga pa Massachussetts drzséla za szenátora odeberé.

Ali etak, ali tak bode, telko je gvúsno isztina, ka Calvin Coolidge za dzsábom more glédati. I tou je nikakou nej vrédi. Z-Zdrúzseni Drzsél prestímányom sze tou nikakou nepri glíja vküper, ka bi republike bívisi prezident — povejmo edne new yorske fiskáliske firme kotriga bio i naj bi prouszlane tozsbene poszle razprávlao pred bírovíjov, ali bi pa tozsene píszma rédo za bogáte korporáicje.

Vszáki civilizzejrani ország sze szkrbí za lüdsztva szlüzsbénike, szkrbí sze od oni, kí szvojo moucs, delo, energíjo vu “domovine” szlüzszbo posztávíjo, — szamo Amerika nej. Szvejta vu steromkolí kráji kaksistécs málicski, szioramski országov vladárje, kralouvéje tákse neszmerne plácese májó i táksa nezgovorna imányá drzsijo vu lásztnosztí, ka z-tisz toga cejla velkoga raesuna rod bina tüdi po králeszkom zsvivé na vekiveke.

I zdaj, gda sze priblízsáva ono vrejmen, ka de Coolidge mogao odhájjati z-Bejle Hizse, naprej sze posztávi páli ono pítanye, ka bi vpokojnino, penzijo, z-steré naj lehko po tákssem doubi zsvivé, kaksí zstíka doub sze szvejtá nájbogatejséga országa nájprvöga sztároga lápea dosztája.

I vu tom pítanyi sze znábid-

ti glíjjajo politicians párti. vejm nebode vszigidár szamo republi kánski prezident vu etom országi, bode demokrátiski tüdi li sto zná, esi szociálistki ne-bode ednouk, esi rávno esese dugo nej...

OGNYA ZNAMEJNYA NA SOUTH SIDE-I

- 7 St. Lukes Hospital
- 12 Broadway & Fiot
- 13 Alaska & Sioux
- 14 Antorio & Itaska
- 15 Five Points
- 16 Fourth & Cherokee
- 17 P & R Station
- 18 Cherokee & Freytag
- 19 Wyandotte & Fiot Av
- 23 Packer Av & Montclair
- 24 Second & Northampton
- 25 Broadway & Broadhead A
- 26 Summit & Carlton
- 31 Packer Av & Adams
- 32 Fourth & New
- 33 Third & Taylor
- 34 Fifth & Taylor
- 35 Third & Adams
- 36 Fourth & Webster
- 37 Third & New
- 41 Fifth & Fillmore
- 42 Fifth & Atlantic
- 43 Third & Pierce
- 44 Fourth & Buchanan
- 45 Seventh & Atlantic
- 46 Buchanan & Selfridge
- 47 Fourth & Fillmore
- 48 Evans & Monroe
- 49 Pierce & Thomas
- 51 Third & Cherry
- 52 Fourth & Cemetery
- 53 Fourth & Hays
- 54 Third & Hobart
- 55 Pfeifle & Hays
- 56 Sixth & Ridge
- 57 Mechanic & Hill
- 58 Fourth & Hobart
- 312 Fourth Williams
- 313 Eighth & Brinker
- 314 Third & Bessemer
- 315 Fourth & Diamond
- 316 Hellertown Av & Coke Works Road
- 321 Coke Works Office.

---ZA---

VÁRASKOGA PEJNEZNIKA
(CITY TREASURER)

VOUTAJTE NA

ROBERT A. HINKLE

ZDAJSNYEGA PEJNEZNIKA
NA DEMOKRÁTSKOJ TIKETI

Szlejdjen regisztrejraňa dén Szeptembra 17-ga

Predodeberanye v-Tork Szeptembra 20-ga, 1927.

VOUTAJTE

na

Charles A. Bachman-a

za

COUNTY COMMISSIONERA

zdaj v-Tork Szeptembra 20-ga,
na predodeberanyi

Drüjgo szvedocsansztvo

Vu Kanadí v- New Brunswick drzséli szo 11 lejt sztáro szüho právdó zavrgli.

St. Johns, N. B. — Vu New Brunswick drzséli je zse ednászset lejt gorisztojeécsa szüha právda zdaj zavrzsena bíla. Na tou je vláda zacsnoala trsziti dobro alkoholno pítvino pod vladárszim voditelsztvom. Vsze vküper je devetnászset governmentszki kancelajov odprejto po cejloj drzséli i vu tej kancelajaj sze pítvina dobí küjpi ti brezi toga, ka bi szvedocsansztvo ali dovoljenoszt trbe lo goripokázati vöobszlüzsejocsi cesemí csesztníki.

Vu Quebec drzséli je zse do eti mao bílou vöszprobano tou trszto, ár je tam tüdi nej potrejono dovoljenoszt meti na

alkoholno pítvino küpüvalo. Za toga volo szo te zdaj vu New Brunswick drzséli tüdi tak napravili, ár esi je nej prebrányeno, te sze lidjé tüdi nevlecséjo trno za tisztim.

Vu Kanadí edno za drüjgim vees i vees drzsél szpremení na szühoj právdí, ár notri prevídijo, ka je szüho právdó gori obdrzszati nikak nej mogouse. Lüdsztvo píjé i esese knyemi bozsno skodlívo pítvino za dráge pejneze. Zdap pa, ka je vláda prej k vzéla alkoholno pítvino odajo, sze vszáki lehko ogvísa, ka dobí dobro esízsto: zdravo pítvino, za rédno cejno.

AMERIKANSZKI SZLOVENCŮV GLÁSZ szo jedine szlovenszke novine, stere szo nájbole razszürjene med Szlovencami po cejloj Ameriki. Zató szo pa nájboguse novine za vszákeféle glasüvanye,

American

Windish Publishing Co. Inc.

“AMERIKANSZKI SZLOVENCŮV GLÁSZÁ” STAMPARIJA

NÁJMODERNEJSA I NÁJLEPSA STAMPARIJA
VU BETHLEHEMI, STERA JE GORIPRIPRÁV-
LENA Z-VNOUGIMI MODERNIMI MASINAMI
I Z-VSZÁKEFÉLE SKERJOUV PA LITERAMI.
VSZÁKOGA JEZIKA STAMPARSKO DELO, TAK
TÜDI KNIGVÉZANYE NÁJLEPSE I NÁJBOUGSE
::: OPRAVLAMO ZA NÁJRÉDNEJSCO CEJNO :::

Bethlehema ino krogínszki várasov vszej szlovenszki, vogrszki i drügi drüstov, organizáicij i rázlocsni szpráviscs stamparszko delo sze prinasz zgotávla, vszém na popolno zadóvolnoszt.

V-nasoj stampariji sze szledése novine stampajo: Am. Szlovenco Glász, Bethlehem Híradó, vszáki keden, ino Havi Közlöny vszáki meszecszhájajo. — Gorívzememo vszeféle málo i velko delo.

512 E. Fourth Street

Bethlehem, Pa.

Bell Telephone 2940

ZÁTO JE PRISO VU AMERIKO, NAJ DOJ SZTRLIJ SZVOJEGA OCSO

Vu Youngstowni szo dojzadrzali ednoga slovaczkoga decska, kí je po nepravicsnoj pouti priso v-Ameriko szamo. záto, naj vmori svojegoca ocsa.

Z-Youngstown, O. glászijsko: — Eden 26 lejt sztar Andrej Kolanic slovák more odhájjati z-Združeni Drzsél — tak právi notrivandrajoucese oblászti neprevrseno szkonesanye. Kolanic, kí je z-vözospilanyom právdenszke pouti priso notri vu Zdrúzsene Drzséle, je z-groz nim cílom priso vu ete ország.

Záto je priso, naj vmori svojegoca ocsa.

Kolanic je preminoucsi keden goriposzelejdo svojegoca ocsa po dugom iszkanyu vu Youngstowni Kakda ga je zagledno, vesaszí je popadno za revolvo ino je sztrejlo nanyega. Ali bozno je cílaio i tak je sztári Kolanic szamo na lehki oranyeni bio.

Charles Garfinkel notrivandrajoucsi komisár je pravo, ka je nyemi mládi Kolanic tak naprejdáo, ka je nyegov ocsa pred 25 lejtami povrgáo famijlijo vu sztárom kráji. Prejk dugi lejt je familia niti nej zná la, ka gde sze Kolanic zdrzsáva.

Prouti mládomi Kolanic je youngstownszko policájsztvo tozsbo zaesnolo, stero szo zdaj, ka je pojba notrivandrajoucsa oblászti prejk vzéla, presztávila prouti nyemi i v-krátkom de deportejrani.

DAVIS MINISZTER SZPUNI SZVOJE PROTŮVANYE

Sztousésztvészt nezselni túhincov szo szpoubrali vkiuper vu pár dnévaj. — Vcsaszí je deportejrajo

Davis miniszter szploj na oumorni vze ono protŮvanye, ka de z-országa deportejrao vsze tiszte túhince, stero szo nezselni za Zdrúzsene Drzséle, vu prvom rédi tiszte, stero k-radikáliskim politikiesnim organizácijskim szliszijo, stero podkopati seséjio etoga országa ravnansztvo, ino tiszte, stero szo právdenszke pouti z-vözospilanyom prisli notri v-ország.

Vu Jersey City szo preminoucsi keden 160 táksi túhincov prípelali na tréni. Tam szo jii na hajouv djáli i prejk odpelali na Ellis Island. Gda od rázlocsní konzulátusov szprávjio za nyé priszilne poutne listze, vesaszí je na velki hajouv nakladéjio i odpelajio, odkée szo prisli.

Vu toj csupori szo nevékse táksi bílí, stero szo po neprávdenszkoj pouti prisli notri vu Zdrúzsene Drzséle.

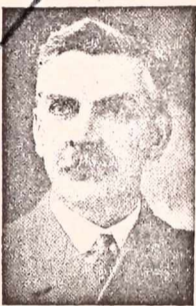
Officiálni lüdje tou právjio, ka vu zádnyem vrejmeni, navékse szkousz Rio Granda, trno doszta táksi "neprávdenszki" poutnikov príde v-ország.

Kondor Mariska vu Bethleheimi

Záto szmo tou imé dáli tomí glászijsk Kondor Mariska tákso vlecséso moucs má, kak mágnés. Kí szo tou kúnstlarco ednouv vidli spilati i esúli popejvati, tiszti jo vszigdár zselejo znouva viditi. V-pétek, szepitembra 23-ga príde vu Bethleheim Tóth Istvána spilar szka drúzsba z-nájbougsími spilarami, med nyimi z-Vámos Vilmosom, od koga bougsega plesznoga komikusa je zsmetno nájditi, on je nej szamo na vogrskom spilarzkom poudiumi vszigdár na prvom meszti sztao, nego vu angliski vaudeville spilaj szí je túdi velko imé szpravo. Vszi ovi spilarje i spilarce Tóth Istvána drúzsbe med te nájbougse kúnstlare szliszijo. Spile imé, stero naprejdájo, je "Szegény Juhász Legény", preleppi i nájnovejsi operette, stero falat szta Tóth i zsená, Kondor Mariska direkt z-Budapesta prineszla zdaj, gda szta pred ednim kédnom nazáj prisla z-Vogrskoga országa. Eden nájlépsi operette je tou, od steroga bougsega szo esese nej spilali vogrskí spilarje vu Ameriki. Vszáki naj poglédne tou naprejdávanye szept. 23-ga vu Vogrzkom Halli. Tiketi sze naprejdájio vu návadni mejsztáj, tak túdi vu reditelszti nasi novin, naprejkúplene szo 10 centov falej se.

VŮTAJTE NA W. W. Ueberroth-a

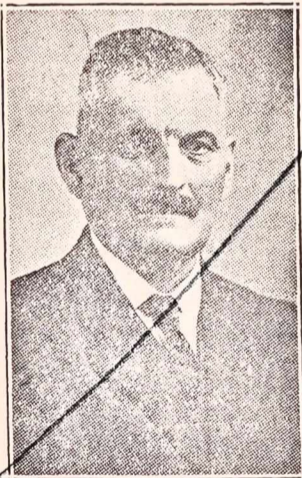
— ZA —
Varaskoga Tanácsnika
(CITY COUNCIL)
BETHLEHEM, PA.

PREDODEBÉRANYE
SZEPTEMBER 20-ga, 1927.

Kak bethlehemszki prebiválec dobro poznami vsze nástaje i bethlehemszke potrejbcsine. Csi jazs príden na tou esészt, túdi sesém vrejden bidti i na haszkek bethlehemszkiim pórgarom.

ZAVŮPAJOUCSI KANDIDÁT ZA Okroglinszkoga Pejneznika (COUNTY TREASURER)

Odeberite mocnoga Demokrátá te cslovek je

Elmer H. Spengler

Kí je kak Sheriff vópokázo, ka je szpodoben szpuniti szvojo szlúzsbó i vu toj vizikoj esészti túdi szpuni szvojo duzsnoszt.

On je te právi cslovek za County Treasurera Voutajte na nyega

MRTELNOSZT ANTI SALOON LIGE PREDSZEDNIKA

Na Labor Day szvétek, znábiddi rávno te, gda szo nájbó le gregrejsili vu Ameriki prouti szühoj právdí, je Wayne B. Wheeler, Anti Saloon Lige predszedník vu Battle Creeki mrou.

Wheeler je bio. Amerike eden nájbóle neszmileni szühi apostol. Za szvéto i nezbantüvano je drzsáo tou právdó esese i te túdi, gda je viditi mogáo, ka je tá právda nej drújgo, kak Zdrúzsene Drzsél konstitucije szkvarjenoszt, prouti ovim fundamentnim právdám nezavüpnoszt.

Wheeler mrtelnoszt je edna familinszka tragédia prehitila, stero je lekar nyegovo zdrávje túdi zniesilo i z-tém vréd szrdée túdi.

Nyegova zsená je pred pár kédni pri edni oljóvi káhlou plaméni zgorejla. Toj tragédiji je nyéni ocsa túdi navzoucsi bio, kí je vesaszí vkiuper szpadno i je nameszti mrou, gda je vido szvoje heséri grozno mrtelnoszt.

Od toga dnéva máo je moesen Wheeler túdi vkiuper szporetjeti posztano, tak, ka szo ga vu sanatorium mogli odpelati, gde szo ga pod operácijo príprávlali. Ali Wheeler je nej posesakao notri operácije. Edno gojžno z-molivenimi knigami v-rouki je vöpémíno pred szinovom i doktorami. V-nyem je eden velki amerikáncé z-gübleni, kí je cejli szvoj szítek na tou poszvéto, ka naj sze prohibicia szigurno notri zdrszí vu Zdrúzsene Drzsélaj, csi gli je tomí bojúvanyi nej mogáo doszégnoti právoga cíla.

NAZNÁNYE!

Mam szrecso naznánye dati vszém postúvanim szlovenom, ka szam pod

1205 E. 3rd STREETI

Sousztarszko Baoto

oudpro, gde vszáki posteno i rédno vöobszlúzszávanye dobí.

Szpostenyom

ESZTÁN GYÖRGY
SÓUSTAR.

Zsenszka je mrla od pozsgánosztí.

Reading, Pa. — Emma Derch je na pikniku vkünyi delala ino tak moesno pozsgána bíla, gda szo oljove káhle explodejrale, ka je za pár vör potisztom spítáli mrla.

Mrs. Derch je rávno sesela vu káhlaj vuzgátí i Donald Eaches je nyep pomágo. Gda sze zse vuzgála te oli, káhle szo naednouv explodejrale. Eaches je vu pouleg bodoucsi potok szkocso z-szvójim gorécsim gvantom i tak sze je szmrti obráno. Ali Mrs. Derch, ona je na ednouv vu plamej posztála ino je nej mogoucsa bíla odbejszati. Vesaszí szo jo vu Reading spítáo odpelali, gda je vu velki mokaj za pár vör mrla.

STO BI BIO NÁJBOUGSI DEMOKRÁTSKI PREZIDENT-KAN- DIDÁT

McAdoo dosztakrátnoga prezident-kandidáta eden bívsi vernik Al Smith new yorskoga governora porácsa. — Vu drújgom kandidáti nema vüpanya, ka bi gvinao, szamo vu Smith-i

Z-Washingtona glászijsko: — Demokrátíski politikosov eden nájbóle poznáni, kí je velko esészt meo tisztoga hípa vu McAdoo kampányi, je tak pravo, ka vu onom prípetej, csi demokrátje nedo kandidéjrali "Al" Smith-a, new yorskoga governora za presidenta, gvüsnó z-gübjio katholicaszkí voutomov velki tao.

Marion L. Fox je naznana tou vu Atlantic Monthly iména liszti vu zádnyoj numerí. Ar je McAdoo kampányá Fox bio szekretár, za toga volo nyegovo vözglásénye velko znamenitoszt má.

Pouleg toga vu pazko vezemimo, ka je Fox vszigdár vu zavüpnom vezálissí sztao z-demokrátískoga párta McAdoojovov frakeijov.

Po nyegovom ogvüsányi demokrátje szamo vu onom prípetejj lekho racsunajo na tou, ka nyuv kandidát notri príde vu Bejlo Hizso, csi do sze vu Smith gubernori, kak vu kandidáti zglíjjati mogli.

Charles Greenstein 5-GA WARDA ALDERMAN KANDIDÁT NA DEMOKRÁTÍSKOJ TIKETI

Greenstein Csáli bode 5-ga Warda Alderman, tou je pravo eden kandidát pred ednov csuporov vu Bethleheimi i tou právimo mí túdi ino tou sesémo, naj on bode. Vövidejnja szo ete hípnájbougsa za nyega.

Szlovenec! Nasa prílozsoszt je, ka naj on príde vu tou esészt, tou je nasa duzsnoszt i csi naso duzsnoszt szpunimo, te mo ednoga moesnoga podpórnika meli vu 5-tom Wardi. Dáj mo príliko ednomi táksimi eslovéki, kí je doszegamio poseno delavsi szfó i ksteroga iméni sze szamo lejpo i dobro prikapesi. Tou je trno znamenito! Na nasó koucsó sze je zse rávno zadoszti krivicsnosztí z-gájalo, poetom toga bole pazlíví moremo bidti; pred odeberányom szo nam doszta obecsávali, po odeberányi szo nász pa seseli pozszéjti. Pri Greenstein Csálíji sze tákse gvüsnó negodí. Nyegovi prijátelje zselejo nyega na tou esészt, ár tej lüdji velki sereg dobro zná, ka csiní.

Nevörímo vu numeraj, ár numere kandidátje potriji dobíjo i kí je dnesz na drúgom meszti, tiszti de pri odeberányi na prvom, i naopak.

Odeberányá dén je szepitember 20-tí. Príde voutati i odeberimo

GREENSTEIN CSÁLÍJA
vu 5-om Wardi za Aldermana!

2 Player Piani Trno Fál

SZAMO ZDAJ V-SZOBOTO
(VU BAOTO NŮCANE)

\$445.00
Heller & Co.

\$475.00
Fayette & Cable Co.

Zdaj jeszte prílika z-sterov vaso decó lekho zacsnete vesiti goszleríjo, dom szí pa lekho okincesate z-goszleríjov za tákso nisziko cejno, stero trno na lehci dolí plácsate. Obije piáne szo popunoma garantérane. \$200.00 szo vszáká vecs vrejдне kak pa ete niszika cejna.

PRIDTE ESCSE DNESZ NOTRI KNAM
KSENKI Rolle, Sztolica i Pokrivalo.
PHILLIPS MUSIC STORE
24 E. 3rd STREET, BETHLEHEM, PA.
— Odprejto po večeráj —

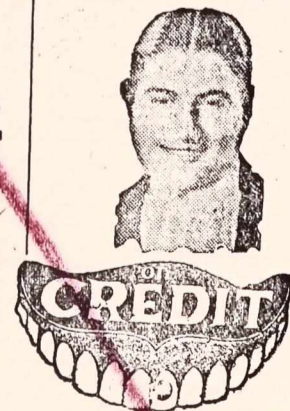
Nej je potrejbno notri zglásziti

Nega Bolezni! Garantérani CEJLI ZOBOVJE \$10

V-PÉTEK INO
V-SZOBOTO
SZAMO

Ksenki vözsnyá
v-Bethlehem

Jasz vam plácsam poutne sztroske csi prebivate med 60 nájlov okroglími. Csi pa dale prebivate, te pa szamo edno pout plácsam do 120 nájlov. Telko vam vkraj püsztim, ka do vasi zobouvje gotovi na vaso zadovolnoszt.

\$15.00
Zobouvje \$7.50
\$25.00
Zobouvje \$12.50

Dr. Gould
S.W. Cor. 4th & New Sts
(Vise Peoples Banka)
Bethlehem, Pa.

Po vszákóm jeziki gucsímó

POMORIMO NAPREJ POMOCNIKA VOUTAJTE NA JOHN J. SNYDER DEMOKRÁTSKOJA KANDIDÁTA ZA SHERIFF-A

Mr. Snyder, kak Sheriff-a pomocník je szvojo szlúzsbó szpuníjvo vszákomí na velko zadovolnoszt, nyegova intereszántnoszt je vu nyegovom delí ár nyega gda koli vudné lekho nájdete vu nyegovój kancelájí. On dela od 11 do 12 vör na dén i vesaszí pa 2 dní vöide na szlúzsbó brezi toga, ka bi szpát sou, ali sze pa preoblekávát.

Odeberite nyega na tou esészt naj on bode Sheriff.

Prohibicioniszka nakejnaja v-Jugoszláviji

Jugoszlávski "szühi. apostol" konferencia vu Ljubljani. — Tak miszljijo, ka Jugoszlávija prvle ali szledi szüha posztane

Z-Belgráda glászijo: — V. Ljubljani szo vu preminoucsi dnévaj jugoszlávski szühi vernicke, po racsuni blüzi 400, konferencijszi drszali.

Konferencije cio je bio, ka naj prohibicioniszkoj vidmi vernike szprijávi v-Jugoszláviji i na konferencijszi szo szü poguesali tiszte vorcane, kakda toj vidmi vu praksiszi tüdi valánoszt seséjo szpjaviti.

Ali nej szo szamo "uplifterje", kak v-Ameriki právjio, bílfi navzoucsi na konferencijszi, nego Alexander kralá i kultusz minisztersztva zavüpnicke tüdi. Zvöntoga jugoszlávski akcijszi voditelje szo tüdi bílfi szztoupáni na konferencijszi.

Na konferencijszi szo szledé- cso resoluciojszi szprijáli:

1. Konferencia pripoznanye zglászi vö kultusz (solárivanya) minisztersztvi, ár szo pu vucitelov pouti szkrbí od toga, ka od pítvine zabrányenya i primejnoszti potreboese ogvüsa vucséso mladézen.

2. Konferencia priszpodobno pripoznanye tolmaesi vláde zdravsztvenomi departamenti tüdi za ono akcijszi, stero za alkohola trosenya pomenkávanye vugodno szkoncsáva.

3. Prohibicioniszke cíle szlüzsece rázlocse násztave sze morejo vu vküpnom centrumszi nájditi, ka naj zaisztino na cíla prineszéjo tou velko ideo, naj Jugoszlávija prvle ali szledi szüha bode.

Na konferencijszi szo vu velkom racsuni tao vzéli beigrádszki, ljubljanszki i zágrábszki univerziteteski poszlúsávcei tüdi.

SZLOVENC neszmi brezú szlovenszki novin bíditi. Plácsajte naprej na nase novine!

Michael Palásthy

827 E. 4th Street
BETHLEHEM, PA.

Oprávlam vszeféle lekte risiko delo z-garantéranyom Primeni sze dobijo nájbongszi globi v-poszvejte i szaksza lekte riska náprava, stero sze pri hrámi i biznicszi náca.

NAZNÁNÝE

dam vszém postüvaním szlovenom, ka szam

GROCERY STOR

oudpro, gde mám vszeféle na nouvo i frisko blágo notri szpjavleno vszáki dén. Tak tüdi pernáto sztívar, kakti: kókousi i píscesance primeni do bite. Za szeljenye (muffanye) valon trucke mále ali velke vu vszákem vrejmeni.

NEPOZABTE ETE ÁTRESZ:

JOSEPH ZADRAVECZ

465 SPRUCE STREET,
BRIDGEPORT, CONN.
(36—39)

REAL ESTATE

HNAME, FARME, BAOTE LOTE KÜPÜJE I ODÁVA.
Penezé szpjaví na Mortgage csi je potrejbno.

JOSEPH BRAINER
2336 FARMFIELD AVE.,
BRIDGEPORT, CONN.
Telephone B. 1020

—Ali pa—
ANTON TIVADAR
223 SPRUCE STREET,
BRIDGEPORT, CONN.
Telephone 434

BRIDGEPORTSZKIM SZLOVENOM!

Gdakoli te potrebváli kaksekoli **POHISTVO**, nezpozápte sze z-vasega prijátela

BREIMER SÁMUEL - a
336 Hancock Ave. Bridgeport, Conn.

Trno rad vam dam pohistvo na doli placsvanye tüdi.

mam drszati. Domino je tühi familiszki lüjdi kultusz. Zdj zse mam pótikazácsni návod, ka naj pripovedávam.

Ar sze záto nê trbê, proszim vasz, z-méne szmeháti, ár je k-tomi velika taktika potrebna.

Edne vüzenszke szvétke sze je példo denem tó zgódilo z-Deák Ferencom, ka je velko predgo (govorénye) drszao szvojím volílcom, i zsným velko zadovolnoszt doszégno. Persze z-Deák Ferencom sze je dosztákrát (telko povémq) vszigidár tákse zgódilo.

Ednomi követi (med stírami ocsámi nyemi szlobodno povém imé, vê nikoga nega tü, sto bi zamero: Urbanovszky Ernó, szo ga zváli) sze je jáko povídlo tó govorénye, od récsi, do récsi sze je napamet náveso, vö je só na kolodvor, küpo szi je kárto, na vlák szi széde i domó sze pela k-szvojím odebéravcom i precí dokecs je esese toplo, od zacsetka, do szlédnye piknye doli z-deklamáliva, nájprvle vogrszki, potom pa poszlovacsom.

Célo govorénye je nédoszégnolo niksega nászhaja.

Urbanovszky je csüdüvájöcs glédao okóli po nemáratní poszlúsávcaj i vu cseméráj brumbrao:

— No jasz szem bogmé szramotno naletö z-Deák Ferenca pámetjöv.

GREJSNOSZT I TIVÁRISTVO

Z-groznosztojv estémo vu vszáki dnévni novinaj eslovece gyálnoszti nájnovéjszo húdoubó: eden Graham iména policáj, steromi je eden mládi plá csilmi inzsenér zavüpani na pazko po szobotaj, je vu preminou esem kédni eden dén, tak da bi vu szlüzszbo sztoupö, je vu inzsenéra automobil szezö na vilicéi vu szredini várasa i vudné, pa je dojsztrejlo neszrécsnoga esloveka, koga szíteek bi rávno on mogao obvarvati prouti ban dítom i potom sze z-mrtvim tej lom priszebi esese 16 májlov dalecs pelao po New York várasí vdiljek i naszlejdnye, blüzi za dvej vöri kesznej je vu ednom kinesnom tuneli povrgao automobil z-áldovom vréd. Z-raubarszkím vmorsztvom szpjavlene pejneze, priblizszo 5,000 dollárov pa na mirovni, z-dobrov volouv je edno noucs zalumpao té kurázsén sztrázník réda.

Tiváristvo, stero vszigidár bole csüti, ka zdaj zse na negovo kouzso ide spila, sze zdzne i szigurno kastiganye, presztrásne példo szkázanye térgya. Novine trno doszta píszejö od na nouvo moucs sztopévsze húdobnoszti, ali rávno toga lípa vu New Yorka ednom nájvéksem théáteri na vöro pred 5—6 jezéro lüdém z-“Underworld” titulov vu ednom táksem sztrasnom filmi dícsíjo húdoubö, ka esloveki esese szapa zájde vu íiszto. Lüdovmorei i pozváni raubarje, ploudíjo, obímajo, sztrejlájo, küsüjejö, eden drüjgoga z-peklénszkím premínyávanyem vu kejpí, vu sterom policájí szpolojna privadjeno, ali nígár na oumorni nej zvévszega protivníka gordánye spilájo i naszlejdnye te “gláven junák”

gda je zse vöporobö i dojsztrejlo pou tucata lüjdi, isztinszko odicseno szpádne od policájiske krugle na áldov pouleg bur-noga ploszkanya glédajoucszega publikuma.

Csloveki zaisztino sztáne pamet! Edno tákse tiváristvo, táksi publikum, steri je natelko nekulturen i butaszti, ka z-táksím krmi szebé i szvojö deco, je rejszan ozorjeni na tou, ka naj banditov sztányé bode vszáki váras, húdobnoszti z-vszákeféle groznosztojv vréd.

HOOVER I REED SZTA PRIPRÁVLENIVA KANDIDÁTA

Tou právi Szenátor Ashurt z-Arizona — Mocso priprávlá nye

Nájnovéjsze zdaj glászijo, ka na prezident kandidácíjo nájbole Herbert Hoover z-California, Republikánec má vövidejnye te drüjgi de pa James A. Reed z-Missouri drszéle, koga pa demokrátje seséjo kandidatej rati.

Tak szo je zdaj gor posztavili na 1928 leto odebéranye i tej szo kandidácíjo trno gvüsi dobíti pravo je Szenátor F. Ashurt z-Arizona i ka tou bode edno nájbole podzsigano odebéranye od Civiliszke bojne mao.

Te záhodni szenátor je nadele esese tou vözglászo, ka je pred Coolidge vözglásnyom — gda je tou vözglászo ka nezselej kandidácíje — je na záhodi trno gvüso bilou, ka esí de Coolidge esese ednouk szezö na prezidentszki sztolec prídti, tou trno na lehci lekho vesiní. Ár bi republikáneci vszi za negovím hrbtom bíli, ali demokrátje bi pa velko zsméso meli na szvojö konvencíjszi sze vu kandidáti zgljáti.

Ali zdaj po nyegovom vözglásenyi trno lekho tou povejm — pravo je Ashurst — ka demokrátje rávno telko vövidejnye májo 1928 leta demokrátiskoga prezidenta odebérati kak republikanci.

Zdj je esese trno rano potrdjaváti ka sto bode odebéráni, ali Herbert Hoover i James A. Reed szta trno sztálniva kandidácíjo dobíti.

VELKO

dobroto vesiníte, drági szloveneci, csi sze v-storaj szpomenéti, ka szte vu nasi novinaj esteli glasüvanye.

AMERIKANSZKI GOTOVIPENEZ DOLLÁRE

plácsmo vö tam prejk vu steromkoli várasí ali véssi, brezi dolipötégnenyoszti, po posti ali pa po telegráfí.

SIFKARTE odávamo na stero koli liníjo, za právo cejno.

ZA VLOZSBE 4-6 percent interesa placstüjemo.

KISS EMIL Bankhizsa
Fourth Ave. at 9th Street
New York

SZLOVENCI!

Gda de vám pótrejbno na pohistvo, káhle ali kakoli pri hrámi, pridte k Miller Bácsi-ji ali pa telefonerajte na eto numero 3609 pri nyem je vsze trno fá!

L. MILLER
723 E. 4th STREET
BETHLEHEM, PA.

LEJPE KORINE POTREBÜJETE?

Jesztejo prinasz vszefelé nájlepse korine z-steri szí lekho preberéte i na szeljenye vám je domou pripelamo

Lejpi dár za vszáko príliko SZO LEJPE KORINE!

T. M. HOGAN KORINAR

331 South New Street
Bethlehem, Pa.
Telephone 3209

Zdj szi lekho küpíte na LEHKO.

DOLIPLACSVANYE

Gyémant prsztanke, zláte vöre, zsenzszke na rokou vöre práve elgin vöre za moske, za jejsztvino szrébrno skér, stero je vsze garanterano. Na sztejno vöre, goszli, loesece itd.

M. FINKELSTEIN

319 1/2 E. THIRD STREET
BETHLEHEM, PA.

— Odprejto po vecseráj —

csrknovsá naveke vuszpála. Glédao je, zvévdo, ali nê ga je oberkla.

Potom szi je z-öcsi doli zbriszao szkuzé i po péskoj póti je odpotüvao. Zdj je zse té lög kre právogá kraja osztano. I té ga je oberkáo: “Ti nemas karakterá” — je sümeo za nyim. — Gor na brégi, pri popövzskom marofi, ga je eden leszkov grm oberkáo: ”Vrezi szi z-méne vandrámszko palico!” Dugo je íszkáo med mladikami, dokecs je k-koncovi to nájvugíbkése doli vlomo.

Kamá je só, ka je pósztáo, szem nê csüo, ali gvüso je, ka je vszigidár odzajaj za lehkoskim Paliom zaosztáo, dokecs sze je té szveklo gosztio, vszíavo szvetszke radoszti, i vszigidár sze k-nászladnomi zsvílényi vlékao.

Ka je eti doli szpíszano, je do szlédnye piknye ísztína, ár sze je tak godílo, ali ka je Balics ocsa mrketáo, za tó dober nesztöjim. Tó mo verváo i nalehci sze je tüdi zgódilo, ka je te sztári Majornoky vármegyöv prekráo i tá znicso obseszszke péneze, ali ka bi ga za toga volo z-ceszti példo denem vövrügli, tó je véndar nê ísztína.

BETHLEHEM TURKISH BATH

SZOPOUTNA KOUPANCA
A. PLISCHKE, lasztník.

809 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.

Znouvics notri szpjavlená i predelana moderna szopoutna koupánca. — Csi szte príhlájejni, máte rheumo ali kaksikoli drüjgi beteg, steri je potrejbno naj sze v-koupáncei vrácsi, obrnte sze z-vüpnosztojv k-od-zgoraj ímenüvnoj koupáncei, stera sze zevszím predelana SZEPTEMBRA 15-GA ODPRE.

JOHN KOUSZ

SZLOVENSZKI KONTRAKTOR

Zgotávlam vszeféle nouvo i sztáro tislarszko, zidárszko i pleszterszko delo. — Csi máte tákse delo dájte meni znati i jasz vam dam rédno cejno. na tou delo.

1035 MECHANIC ST., BETHLEHEM, PA.
Telephone 227-R-1

B. KAPLAN

PERUTNE ZSIVÁZNI TRZSTVO

331 E. Mechanic Street, Bethlehem, Pa.

Postüvani Szlovenci szo prinasz vszigidár z-odloucsenov prijaznívosztjöv obszlüzsáváni. Na tou velko pazko obrnémo, naj vszáki bode zadovolen. — Nájlepši píscesanci, kókousi i vszeféle peroutne sztvárné mámo na prebéranye. Na szeljenye je zarejsemo i z-esísztimo tüdi.

Velko prebéranye! — Primejrné cejne!

Bethlehem National Bank

Prejk od Market House

PRINASZ PEINEZE MÁ VLOZSENE

U. S. Government Pennsylvania drszála
Northampton County Bethlehem Váras

CEJLA VREJDNOSZT \$8,500,000

VLOZSBE \$7,000,000

Bethlehem National Bank

THIRD AND ADAMS STREET

Odprejto v-Szoboto od 7 do 9.

JOHN NOVÁK SZLOVENSZKI KONTRAKTOR

Gorívszeme vszeféle zidárszko i tislarszko delo, popravek i nouve hrame delanye. Stere szi lekho tak dáte napravíti kak de sze vam vídlo: Csi seséte nouvi hram delati, ali csi popravek máte, proszíte nyegovo cejno.

Zdj sze trno fájne drva dobíjo prinyem i falej kak gde koli indri.

811 Bastian St. Phone 3454-R Bethlehem, Pa.

NOUVE JESZÉNSZKE MOUDE SZO ETI

Sznajzna obitel vszáki szezon véksi presztor zaléze. Mí vam pri tom na lekho pomoucs bodémo, esí zdaj k-nam prídate cipele küpúvat i ka te zadovolni zsynyimi od toga vász zse zdaj ogvúsamó.

Prinasz dobíte vszigdár nájnovejse moude i nájbougse cipele.

M. E. Kreidler & Sons
17 E. THIRD STREET,
BETHLEHEM, PA.

Trém vsimíte dobroto: szebi, glasívajoucsemi i nam, csi sze pri küpüvanyi szpomenéte, ka szte storosov glasenyé vu nasi novinaj csteli.

Postüvanya Znamejnye

Szkrblívo Prebráni i rédno posztávleni Krízis

je postüvanya znamejnye z sterim szte duzsmi pokojnim vszefelé fájno i prousztno zdelano kaménye jezste prinasz z-steri sze vam na lehci poszrecesi vó odebrati

Lehigh Valley Marble and Granite Works
H. A. HARWICK, laszt.

136 Graham Place, (pouleg Broadway i Broadhead Ave)
Bethlehem, Pa.

Phone 1542

Zdaj Je Vrejmen

rávno prípravno i cejne szo niszike csi zdaj zapovete

K R I Z S

delanye za vase pokojne i prinasz tou nájbougse delo lekho dobíte, ár nájmodernejse mámo notri szprávleno naso delavnico.

P. C. WEIL I SIN

222 W. UNION STREET, BETHLEHEM, PA.

— 78 —

EDNOGA POJBICSA POLOJNO

(Ednoga zgovárjánya polojno i ednoga románána polojno.)

I. NÁVOD.

Od ednoga hiresnyega drústva szem oproseni, da nyim edno goricstenyé naj napísem, stero do pri ednoga naprédáványa príliki potrebuivali. Primeni hodécsim goszpódóm szem zse te napré povedao:

— Postüvanya goszpoda jasz vam tô z-odkritov düsnóvésztjov lekho povém, ka je meni nigdár né biló nikse goricstenyé prijétno. Né szem najsao v-nyem niksega razveszeljávanya. I tak szi nikak nemrem miszlíti, kaj bi sze drüjgi tüdi razveszeljávao v-nyem.

Oni goszpódov gavallérsztvo je bár meni vu tom né daló isztine, ali záto jasz próti tom dönok appelláivam i moje odpovedávanye pred obsínsztva plenum posztávím.

Goricstenyá pôleg mojecha prenzaménya szamo li teliko vrédnosztí májo, ka zsynim duge, neprijétno zimszke vecsére prekrátímó i lezsi prenoszímó

Mrou je szvejta nájsztarejsi vladár

500 vdovic je povrgo za szebom

Pod francuskim protecturátusom budoucsa Cambodia kolonia, stera je z-Sziamom obmejána, od preminoucsoga kéd na mao národno zsalüvanye má. Mrou je Sisiwath krao, kolonije vszagogoucsesi vladár, koga odloucsenoszt tou szpravi esá nájbóle, ka je glí 500 vdovic povrgo za szebom vu tuznoj szamosztí.

Z-Sisovath kralá mrtelnosztjov je med vezdásnyimi vladárami nájsztarejsi krao premíno vó, kí prouti szvojoj 87 lejtnoj sztarosztí, je do szlejdnyega dnéva popolnoma zdrav bio i sze je vu friskojoj moucsi sétao vszáki dén vu szvojem prevélkom i preleppom píngradi.

Vu predbojnszki lejtnaj je na glédanye prisao vu Francuski országot té poszebne návade krao, kí je z-200 zsenámi prisó vu Páris i z-touv prílikov je zadoszta velko szenzáció pobüdo z-szvojev odloucsenosztjov. Sisovath je po órocsmi vu lásztnoszt príso, ednoga presztároga kolaposa i tisztí je nyemi natelko lübléni bio, ka ga je esese vnoesi tüdi priszebi drzsao. Na tom krsesáki sze je eden za 100,000 dollárov vrejdnosztí gyémánt blisesio i esí gli sze je na szlobodni sétao cejli dén z-tém velke vrejdnosztí kamlom, nigdár je nisce nej poszkúszo pórobíti odnyega té velki kines.

DOBRA SZTÁVA

Chicago, Ill. — Edna Mrs. Hilda Maarten zszeszka sze je sztávíla z-szvojim mozsom, Mr. Maarten-om, ka gda de ona sla po streeti 90 procentov moskov de za nyouv glédalo. Nyéni mouzs Justus Maar-

ten, je sou vu sztávlo ino je pravo, ka on nyej \$100.00 dá, esí de ona sla na pét blockov i esí sze szamo desztét moskov okouli zglédne zanyouv. Mr. Maarten je za nyouv sou ino je rejszan vido, ka sze je prvi eslovék zanyouv okouli obrno. Te drüjgi eslovék sze je okouli obrno ino je zanyouv sou. Gda je do pét blockov prisla, te je zse dvajszteti moskov slo zanyouv. Zdaj szo jo zse policáji doli prijali ino szo jo tüdi odpüsztíli, gda je právla, ka kak sze je tou zgoudílo, ali telko je esese tüdi právla: Tou je trno nalehki bilou. Gda szem sze z-moskom szrécsala te szam obráz k-nyemi obrnoula ino szem nyemi kívala. "Potom je vzéla od mozsa \$100 ino je sla vu baoto, gde szi je lejpi gvant küpíla.

Ka csinjó Pittsburgh Coal Co. bajce sztrázsnicke?

Pittsburgh Coal Co. kame-noga vougelja bajca je Mellon pejneznoga minisztera firma, stera sze dén za dnévom prestímáva i hváli vu novinaj, ka kak povídno ide po "Amerikanszkom plani" kamenoga vougelja pouvanye.

Ali od toga vszigdár mucsajo, ka kakse násztaje szo sztvourili z-open shop sztisztéma ntorivpelanyom na bajeni plézaj.

Na Pittsburgh Coal Co.-je odíeseni amerikanszki plan sze je trno karakterszko pripetjá z-goudílo na Pricedale bajenoi

Pittsburgh, Pa. i Krajína

Zavüpavnik: Markos István

940 Vista Street,

Tel. Cedar 4933-J.

N. S. Pittsburgh, Pa.

naszelbini.

R. F. Gannon bajeni sztrázsník je narátao odszkoesiti Michael Jupin-a 13 lejtno deklino. Nyou je k-szebi vzéo ino jo je szkrijo vu ednom hrámi pred nyénim sztarisam i na toj 13 lejtnoj deklieski je hotlivo ruzsníjo vesino.

Dekla je szledi odszkoesila od toga divjega bajenoga sztrázsníka nazáj k-szvojim sztarisam, steri szo potom gori zglászili Gannon-a, toga ruzsnoga hüdobnyáka.

Bajenoga sztrázsníka szo dojprijali i gda szo ga vu Greensburgh odpelali, bajcare szo komaj bíli mogoucsi nazáj zadrzsati, ka naj ga ne zlin-esajo.

Rávno té bajeni sztrázsník je nej doszta prve vu Granville-i za ednim trueckom sztrejlo, na sterom, szo neduzsna deca szedeli i dve deteti je orano.

JOHN WALLEZ

810 CHESTNUT ST.
N. S. PITTSBURGH, PA.
SZLOVENSZKI MESZAR

Frisko i Okajeno Meszou
vu vszákom vrejmeni
lekho küpíte.

Tüdi vsze groszszeszkó blágo

Naznánye dam vszém szlovencom, komi de potrejbno na Pogrobníka, on sze naj obrné kmeni, gde dobi náj bole postenejse vó obszlúzensyí

JOSEPH A. PAPPERT, Pogrobnik.

711 Lockhart Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

NORTH SIDE HARDWARE CO.

Prinasz sze dobi száksa zszelzna potrejbcsina, kakti: Sparhetje, Lampaske i száka potrejbcsina za Automobile.

855—857 East Ohio Street, N. S. Pittsburgh, Pa.
Bell Phone 2508 Cedar.

Dományi za dományega, podpérajte nase novine!

— 79 —

V-etakso dôb, natákse prekrátsenye dugoga vecséra sze eto pôt podam, ali né brezi vsze raffinérie. Záto, csi tak, ka zseléte vam tüdi lekho povém — od onoga hípa mao — kak je pôleg Bismarcka sztanovitoszt jálnosztí naj osztrése rozsje grátala.

Jasz tak prvle, kak bi szi thémo prébrao, szem szpoznávao mésztni terénom, naj postüvaním poszlúsávcom, kaj postenoga i prijétnoga szprávím.

Pítati je zácsam záto, jeli sze segó máte pri vküpprihájanyi prílikaj, példo denem ferbli spíliti?

— Né trnok.

Záto pítam, ár csi tak, ka sze radi ferbliznyivate, te bi vam edno pikánsno prigodo pripovedávao. Ferblisze szo vszi vréle krví lüdjé. Oni szo esese napunyeni z-lübéznosztjov.

— Kapa tarokkoznavati sze máte segó?

— Szamo jáko narétei — szem dóbo odgovor.

Záto ár csi sze radi tarokkoznavate, te bi vam edno orszacszkoga gyülésa koulisno pripovézt vó szkombinálvao. Ár je politika tarokkosov spíla ali kama guesim, tô scsém praviti, ka je tarok politikosov spíla.

Ali dönok, ka nájráj máte segó spíliti.

— Domino spílo!

Ahá! Domino? Zdaj zse znam, kama sze

F. N. HOFFSTOT, Szedník
T. W. FRIEND, Podszedník
GEORGE G. SCHMIDT, Penezník
H. J. C. BREKER, Podpenezník
Penezna Vrejanoeszt \$200,000.00
Cejlo Imánye \$350,000.00

NATIONAL BANK OF AMERICA

709-711 East Ohio Street Pittsburgh, Pa.
Safe Deposit Box-e sze dobíjo z-Árende
4% Interesa plácsa na sparavnoj sumi

Telephone Cedar 9163 .

JOE'S HOTEL

Primeni dobíte vszigdár vszefelé dobro jejsztvino ino pitvino. Tüdi leppe híze mam za vódati Gda te na tou potrejbni prídate k-meni i jasz vász posteno vóobszlúzsím.

JOSEPH GOJTAN, lasztník.
817 Chestnut Street, N. S. Pittsburgh, Pa.

Szlovenec naj ne bode brezi szlovenszki novin!

GDA DE VAM POTREJBCSINA NA
POHISTVO, KÁRPETE ali KÁHLE

prídte kmeni i vidli te, ka te zadovolni, kak zblágom tak z-cejno

HARRY KRUPP

843 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.
Phone Cedar: 5752-W
Vszefelé Rádio-je prinesz dobíte za nisziko cejno.

Primeni dobíte ráj bokse blágo za rédno cejno. Pridte vu

S. MALLIN, Vóarszko bauto.
729 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Telefon Cedar 9529
Vszigdár dobro i rédno bodete vóobszlúzensí, csi prídete vu moj Hotel, ár primeni dobíte tou nájboukso blágo za nájrédnejso cejno.

Horvatski i Szlovenszki Hotel

Matt. J. Bestic, lásztník
834 E. OHIO STREET N. S. PITTSBURGH, PA.

PODPÉRAJTE tiszte store, steri glasüjejo v-naši noviná!

Nájnovejse Jeszénszko Blágo

Nase JESZÉNSZKO blágo szmo zse notri doubili. Za moske i pojbe Gvant je krédi i esáka na vász gda prídete ino ga poglédnete.

MOSKI GVANTI
POJBOV GVANTI
KOLAPOSJE
HOLSZTIKJE
SZRAKICE

Dájte nam príliko naj vász lekho vóobszlúsávamo.

Joseph Patz

"MOSKOV i POJBOV BAOTA"
829 East Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.
Prineszte eto glasenyé notri knám i dobíte dupliske Trading Stemple